

OBSAH.

KNIHA I.

PROBUZENÍ.

HLAVA PRVNÍ.

Předvěstitelé.

Obecné příčiny renaissance slovanské. — První období vlády Františka I.: upuštění od politiky opravné. Ohlas revoluce francouzské mezi sedláky. Nepokoj šlechty; její slabost. — Vláda konservativní, zákony tiskové a spolčovací. Šablona správní. Škola a církev. Úpadek hospodářský: státní úpadek r. 1811. — Císařství Rakouské: plány Napoleona I. o Čechách. — Důležitá období dějin českých v XIX. století. — Buditelé: Král. Česká společnost nauk. — Dobner, Pelcl. — Dobrovský, zakladatel filologie slovanské. — Jungmann buduje moderní literaturu českou. — Obnovitelé poesie české: Puchmajer. — Kramerius 3

HLAVA DRUHÁ.

Soustava Metternichova a romantism.

Obecné rysy romantismu: vliv německý v Čechách; vnitřní síla jeho a hranice. — Sklamání Čechů po roce 1815. Metternich a jeho plány o opravě státní. Kolovrat. — Vítězství šlendriánu: censura, správa školní; zachovávání tradic josefinských ve stycích s církví. — Živly opposiční. — Bolzano. — Despotism nezůstává duchům jiného útočiště než vlastenectví národní. — Začátky nové generace literární: Museum české. Romantikové: rukopisy. — Panslavism: Kollár a Slávy dcera, Šafařík a Starožitnosti slovanské. — Nebezpečnost panslavismu literárního i reakce vlastenectví domácího. — Čelakovský a Mácha 74

HLAVA TŘETÍ.

Založení strany národní.

Revoluce roku 1830 a povstání polské. — Pokroky Čechů v království: Matic; propaganda literární; Tyl a Česká Včela; divadlo; plesy společenské. — Rozpaky vlády a nečinnost Metternichova. — Nova fase národní renaissance: historikové a politikové vstupují na místo literátů: Palacký. — Císař Ferdinand: sněm Pražský a probuzení opposice. Ozvěna její ve veřejném mínění: sedláci a dělníci. Strana národní se šíří a organizuje. — Održení Slováků. — Karel Havlíček Borovský. — V předvečer revoluce 149

KNIHA II.

REVOLUCE A REAKCE.

HLAVA PRVNÍ.

Revoluce v Praze.

Nová doba. — Den 11. března v Praze: výbor Svatováclavský; Čechové a ministerstvo: dualism či federalism. — Dekret ze dne 8. dubna 1848 a odpor německý. — Parlament Frankfurtský a Palacký. — Národní výbor (10. dubna). — Útěk císařův do Innsbrucka: pokus o spolek Čechů s dvorem císařským; hrabě Lev Thun. — Sjezd slovanský. — Maršálek Windischgrätz a bouře Svatodušní 213

HLAVA DRUHÁ.

Státní převrat Kroměřížský.

Říšský sněm rakouský: strany. Spolek Čechů s dvorem a neprozřetelná jejich roztržka s Němci a Maďary. — Výkup roboty. — Povstání Vídeňské: vítězství strany vojenské. — Ministerstvo Schwarzenberk-Stadionovo: Ferdinand I. vzdává se trůnu. Císař František Josef. — Říšský sněm Kroměřížský, návrhy ústavy. — Rakousko a Německo. Sněm a církve. — Přebrot státní v březnu 1849 288

HLAVA TŘETÍ.

Reakce a centralism.

Ústava březnová roku 1849: zkáza svobod parlamentárních a praerogativ království. — Práva národností. — Národní Noviny a Havlíček. — Spiknutí květnové roku 1849: stav obležení v Praze; zkáza strany radikální. — Pokrok reakce: Slovan; internování Havlíčkovo. — Odvolání ústavy (31. prosince roku 1851): absolutism vojenský; potlačení posledních svobod, všemocnost policie. — Konkordát roku 1855. — Thun a oprava

vyučování: čeština ve správě a ve škole. — Vzdávající odpor národův a hmotná zkáza země. — Nezdar diplomatické: krise roku 1859. —
 Bilance absolutismu 315

KNIHA III.

K FEDERALISMU.

HLAVA PRVNÍ.

Počátky dualismu.

Začátky doby ústavní. — Ministr Goluchowski: sesílená rada říšská. Clam-Martinič. Federalisté a centralisté. — Diplom ze dne 20 října 1860. — Odpor Uhrů. — Schmerling a patent ze dne 26. února 1861. Pobouření Čechů: zákon volební. Clam-Martinič a feudálové přimějí vlastence ke vstoupení do parlamentu Vídeňského. — Centralisté čeští: Herbst a Schmeykal. — Čechové ve sněmu Schmerlingově; vracejí se k politice pasivní r. 1863. — Sněm Pražský: zákon školní. — Pokrok sociální a intelektuální; věda. Tomek a Randa. Novobyronisté: Hálek, Neruda. — Smetana. — Pád Schmerlingův. Ministerstvo Belcrediho: jeho slabost. 385

HLAVA DRUHÁ.

Vítězství Maďarův a Němců.

Válka roku 1866: Prusové a Čechové; Rakousko vyloučeno ze Spolku německého. — Beust a Belcredi: parlament mimořádný. — Dualism: ústava prosincová z r. 1867. — Odpor trpný: deklarace roku 1868. — Občanské ministerstvo: Herbst a Giskra. Stav obležení v Praze. — Návrh přímých voleb. Poláci opouštějí říšskou radu. Propuštění ministerstva centralistického. — Pokusy o smír. Potocki a Hohenwart. Články fundamentální. Omyl a porážka Čechů (1871). — Ministerstvo Auersperk-Lasserovo: pronásledování Slovanů; vláda tisku. Chabrus a volby r. 1872. Volby přímé do říšské rady (1873). — Rozklad opozice federalistické 455

HLAVA TŘETÍ.

Centralism v nesnážích.

Příčiny rozkladu ministerstva Auersperkova: krach roku 1873; nezdar výstavy Vídeňské; obnova narovnání rakousko-uherského. Okupace Bosny a Hercegoviny. Roztržka liberální strany německé. — Přeměna stran a všeobecná povaha vnitřních dějin současného Rakouska. — Staročeši a Mladočeši. — Ministerstvo Taaffovo. — Nařízení jazykové (19. dubna 1880). Vláda pravice (1880—1885): Dunajewski. Vymoženosti Čechů. Universita Pražská. — Duševní hnutí současné v Čechách: Svatopluk Čech a Jaroslav Vrchlický; škola realistická, Masaryk a otázka rukopisná.

Národní Divadlo. Umění. Dvořák a Fibich. — Nepokoj Němcův a váhání ministerstva. Události bulharské vzdalují Rakousko od Ruska a přivádějí císaře ke straně ústavověrné. — Pokroky radikálů. — Narovnání r. 1890. Odpor veřejného mínění v Čechách a pád strany staročeské 508

HLAVA ČTVRTÁ.

Poslední zápasy.

Rakousko na konci ministerstva Taaffova. Pokrok Slovanů; roztržka Němců. Všeněmci. — Windischgrätz: koalice zájmů. Nezdar ministerstva dokazuje, že nelze vládnouti bez Čechů. — Ministerstvo Badeniho: jeho váhání. Propaganda všenelecká. Volby do říšské rady (1897). Nařízení jazykové. Boj parlamentární; propuštění Badeniho. — Ministerstva Gautschovo a Thunovo. — Körber: poslední volby. — Závěr 567